

Ofta standa vit bara og rópa eftir hvørjum øðrum

ÓSØMILIGT Ofta er kjakið ikki serliga sømiligt, tá ið viðkvæmir spurningar eru til viðgerar, heldur Sirið Stenberg, landsstýriskvinna. Og tað ætlar hon at hjálpa uppá

Karsten mátti sleppa ætlanini

Nú Sirið Stenberg ætlar at stovna eitt etiskt ráð, er tað ikki fyrstu ferð, at hetta verður roynt í Føroyum.

Eisini í undanfarnu samgongu, varð nevniliga arbeitt fyri at stovna eitt etiskt ráð.

Í tí sambandi legði Karsten Hansen, sum tá var landsstýrismaður í

heilsumálum, uppskot fyri Løgtingið um at stovna eitt etiskt ráð.

Men hann hevði ikki undirtøku í samgonguni fyri hesum og tískil kom uppskotið ongantið til viðgerar. Tíansheldur mátti Karsten Hansen taka tað aftur, eftir at tað hevði ligið súltað í Løgtinginum í ein mánað.

Áki Bertholdsen

- Tá ið viðkvæmir og álvarssamir spurningar eru frammi í Føroyum, er kjakið ofta ósømiligt og óvirðiligt.

Tað staðfestir Sirið Stenberg, landsstýriskvinna.

- Ofta endar tað við, at vit ganga bara og rópa í høvdið á hvørjum øðrum, tí vit eru ósamd leggur hon afturat.

Men hetta ætlar hon at gera nakað við, tí hon heldur, at tað er neyðugt at lyfta kjakið upp á eitt hægri stig.

Á ólavsøku fer hon tískil at leggja uppskot fyri Løgtingið um at stovna eitt etiskt ráð í Føroyum.

Hon sigur, at endamálið við einum etiskum ráði, skal vera at birta uppundir kjak, at styrkja kjak og at kunna um etiskar spurningar á heilsu-, náttúru- og umhvørvisøkinum.

Harumframt er eitt endamál við ráðnum at gera almennar myndugleikar, og føroyingar sum heild, betur førar fyri at taka støðu í etiskum spurningum.

- Ráðið skal vera við til at byggja upp almenna vitan og førleikar um etiskar spurningar í Føroyum, sigur Sirið Stenberg.

Etiska ráðið skal vera púra óheft, og tá ið tað viðgerð eitt mál, skal dentur leggjast á virðingina fyri menniskjum, bæði núlivandi, og komandi ættarliðum, og virðingina fyri náttúruni og umhvørvinum.

- Ráðið skal vera óheft og sostatt skal tað sjálvt taka avgerð um, hvørji mál, tað tekur upp. Men ráðið kann eisini taka mál upp, sum borgarar gera vart við.

- Harumframt er ætlanin, at Etiska ráðið skal skipa fyri ráðstevnum, evnisdøgum og kjakfundum fyri at varpa

MANGLA KJAK

- Vit mangla væl skikkað, og væl grundað kjak um nógv álvarsmál, heldur Sirið Stenberg, landssýriskvinna, og tí fer hon at leggja uppskot fyri Løgtingið um at stovna eitt etiskt ráð í Føroyum

» Tað er neyðugt at lyfta kjakið upp á eitt hægri stig

ljós á etiskar spurningar. Eitt nú kann ráðið kunna um etiskar spurningar við føroyskum áhuga, sum okkara grannalond hava viðgjørt.

Sirið Stenberg sigur, at ein sjálvsagt mál hjá einum etiskum ráði í Føroyum at umrøtt, er spurningurin um eftirgjørdan gitnað, sum Sirið Stenberg umhugsar at leggja fyri Løgtingið, og sum vit umrøddi í Sosialinum í farnu viku.

Onnur mál, eitt etiskt ráð kann taka upp, eru granskningarætlanir í sambandi við nøringartøkni, fosturdiag-

nostikk, ella um brúk av gitnum menniskjaeggum og fostrum.

Men annars kann eitt etiskt ráð eisini taka støðu til almennar og prinsipiellar etiskar spurningar, eitt nú í samband við ílegugransking, fyri at nevna eitt annað mál, sum hevur verið nógv umrøtt í Føroyum í seinastuni.

Aðrir etiskir spurningar, talan kann vera um at viðgera, eru rættindi hjá sjúkl- ingum, viðurskifti ímillum lækna og sjúkling, etiskir spurningar í sambandi við

viðgerð av og umsorgan fyri doyggjandi, etiskir spurningar um, nær lívið byrjar, og eisini spurningar um at býta tilfeingið á heilsuøkinum rættvíst.

- Í dag kunnu vit manipulera við øllum livandi og nýggir etiskir spurningar, sum hava tikið seg upp, snúgvaseg serliga um tøkni, sum hevur veðurlagsbroytingar, og ovurnýtslu av tilfeingi við sær.

Sjey limir

Sirið Stenberg sigur, at tað, sum liggur í kortunum er, at

tað verða sjey limir í einum føroyskum, etiskum ráði, og at teir verða valdir í fyra ár ísenn.

Landsstýrismaðurin í heilsumálum skal velja formannin í ráðnum, umframt tveir limir, sum skulu vera heilsustarvsfólk, og har annar skal vera lækni. Landsstýrismaðurin í heilsumálum skal eisini velja ein lim í ráðið, sum skal umboða sjúklingar og fólk, ið bera brek.

Annars skulu landsstýrismaðurin í vinnumálum og í umhvørvismálum, velja hvør sín lim, og at enda

skal landsstýrismaðurin í kirkjumálum, velja ein lim, men tað skal vera eftir til- mæli frá bispi.

- Tey, ið verða vald í ráðið, skulu hava innlit í etisk, mentanarlig, samfelagslig og faklig viðurskifti. Limir í kommunustýrim, og í Løgtinginum, kunnu ikki veljast í ráðið, og annars verður tað landsstýrismaðurin í heilsumálum, sum skal tryggja, at bæði fakfólk og leikfólk eru umboðað í ráðnum, og at kynsbýtið í ráðnum er nøknlunda javnt.